

سود قابل پیش بینی
از سوآپ هر متر
مکعب گاز توسط
ایران در حدود ۱
سنت در هر دلار
پیش بینی می شود.
در حال حاضر و با
توجه به ظرفیت های
ژئوپولیتیک موجود،
نظیر تمایل دولت
روسیه برای حضور
پایدار در بازار نفت
هند و نیز تمایل
هند به بهره مندی
از نفت ارزان روسیه،
سوآپ نفت روسیه به
هند فرصت ترانزیتی
ارزنده ای برای ایران
است.

در تبادلات اقتصادی پیدا کرده است، از سوآپ نفت از طریق ایران استقبال کرده است.
بندر نفتی ایران در سواحل خزر، بندر نکا است. از این بندر تا پالایشگاه ری، خط لوله ای با ظرفیت انتقال ۵۰۰ بشکه در روز وجود دارد. در حال حاضر ۵۰۰ هزار بشکه نفت در روز می تواند از نکا به ری و از آنجا به پالایشگاه های تهران، تبریز و شانزده اراک منتقل شود. نرخ معمول سوآپ نفت، ۱۰ درصد ارزش نفت بوده و با فرض قیمت ۱۰۰ دلار به ازای هر بشکه نفت در حال حاضر، ایران از محل سوآپ نفت در قالب حجم و مسیر ذکر شده می تواند سالانه تا سقف ۱٫۵ میلیارد دلار درآمد داشته باشد. این نفت می تواند در خلیج فارس به کشتی های روسی یا طرف قرارداد روسیه تحویل داده شود.
همچنین ایران از طریق سوآپ گاز روسیه به پاکستان می تواند معادلات ژئوپولیتیک را در نوار شرقی، به نفع خود تغییر دهد. با توجه به امتداد خط لوله صلح به مرز پاکستان و کارشکنی طرف پاکستانی در بهره برداری از این خط، ایران می تواند از قدرت های شرقی، یعنی چین و روسیه، برای بهره برداری از این خط لوله استفاده کند. با وجود سرمایه گذاری های سنگین چین در پاکستان، سناریوهای در حال اجرای آمریکا در این کشور به منظور بیرون راندن چین و همچنین تقاضای چین از ایران برای احداث خط ارتباطی (انرژی و دیگر حوزه ها) بین مبادی ایران و بندر گوادر، ایران می تواند با ایجاد یک تفاهم سه جانبه، گاز روسیه را سوآپ کند و در مرز پاکستان تحویل طرف چینی دهد. این راهبرد گام بلندی در سیاست تعامل با شرق و ارتقای جایگاه سیاسی و استراتژیک ایران در سطح بین الملل خواهد بود.

راهکارها:
شبکه سازی
ترانزیت ایرانی
تحقق ظرفیت های فوق الذکر در منظومه ترانزیتی کشور، مستلزم عملیاتی سازی مجموعه ای از راهبردهای داخلی و بین المللی است. در ادامه، با تمرکز بر راهکارهایی که به شبکه سازی اقتصادی سیاسی در سطح منطقه ای و بین المللی نیازمند است، پیشنهادهایی سیاستی به این منظور ارائه می کنیم:

● تقویت مسیر سبز گمرکی برای کالاهای ترانزیتی
مسیر سبز گمرکی که هم اکنون نیز در ابعاد کوچک و آزمایشی در ورودی هایی مانند گمرک شهید رجایی در دست اجراست، باید برای کالاهای ترانزیتی پیاده شود. بسیاری از کالاهایی که مشمول نظارت های سنگین و اعمال قانون از طریق گمرک و دیگر دستگاه ها و حتی قانون مبارزه با قاچاق می شوند، پیش از ورود به ایران از چندین کشور اروپایی و آسیایی گذشته اند و اعمال